

Diergedrag en dierenwelzijn (G000825)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 4.0 **Studietijd 120 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)	Nederlands	Gent		
B (semester 2)	Nederlands	Gent	practicum	0.0u
			hoorcollege	0.0u
			zelfstandig werk	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Moons, Christel	DI07	Verantwoordelijk lesgever
Aerts, Stef	DI07	Medelesgever
Haverbeke, Anouck	DI11	Medelesgever
Tuytens, Frank	DI07	Medelesgever
van Dierendonck, Machteld	DI07	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

Bachelor of Science in de diergeneeskunde	stptn	aanbodsessie
	4	B

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Diergedrag, dierenwelzijn, diergeneeskundige ethiek

Situering

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op de lessen ethologie en dierenethiek uit eerste bachelor (G000716) en het hanteren van hond, kat en paard uit tweede bachelor (G000728). Er wordt dieper ingegaan op het soortspecifieke gedrag van een aantal diersoorten, alsook diersoortspecifiek welzijn en welzijnsproblemen. Verder wordt een inleiding gegeven op het systematisch evalueren van welzijn en is er een kennismaking met het werkveld van de dierenarts voorzien vanuit ethisch oogpunt.

De doelstelling van dit opleidingsonderdeel sluit volledig aan bij de doelstelling van de bachelor opleiding in de diergeneeskunde, meer bepaald in de context van het verwerven van basiskennis in de biomedische wetenschappen in een brede medische en sociale context.

Inhoud

Het soortspecifieke gedrag (hond, kat, paard, rund, varken, kip en enkele bijzondere zoogdiersoorten) en hun specifieke welzijnsproblemen wordt besproken, inclusief verwijzing naar de proefdiercontext. De nadruk wordt gelegd op het wetenschappelijk evalueren van welzijn (in welke mate is er een welzijnsprobleem?) en de mogelijke maatregelen ter verbetering. Er wordt ook gesproken over de soms moeilijke ethische beslissingen die genomen moeten worden, bijvoorbeeld op het kruispunt van dierenwelzijn en autonomie van de eigenaar.

Begincompetenties

Het vak kan pas gevolgd worden indien de student reeds voorgaande vakken (Ethologie, dierenethiek, rassen- en Beoordelingsleer, Studie van de vertebraten en algemene anatomie van de huisdieren) heeft opgenomen, of indien de

begincompetenties van de student door de individuele lesgever afgetoetst werden en als voldoende werden beschouwd. Opname van het opleidingsonderdeel dient overeen te komen met de geldende GIT-regels van het academiejaar waarin het vak wordt opgenomen.

Voor studenten enkel ingeschreven voor een creditdoelcontract, is inschrijving enkel mogelijk na het voldoen aan de eindcompetenties van de eerste bachelor.

Eindcompetenties

- 1 Wetenschappelijke basiskennis hebben van de ontogenie, de sensorische mogelijkheden, het gedrag en de ontwikkeling ervan bij de besproken diersoorten (gezelschapsdieren, nutsdieren en proefdieren) (Ba 1.1).
- 2 Het gedrag van iedere besproken diersoort situeren in het kader van de evolutie en rekening houden met fylogenetische invloeden (Ba 1.1)
- 3 De invloed van de vroege levenservaringen kunnen achterhalen alsook die van het fysisch en sociaal milieu begrijpen (Ba 1.1).
- 4 Normaal en abnormaal gedrag bij de verschillende besproken diersoorten herkennen en de mogelijke oorzaken analyseren. (Ba 1.1, 1.7)
- 5 Normaal en abnormaal gedrag bij paarden en paardachtigen herkennen, benoemen en op de juiste wijze interpreteren, en indien nodig, problemen voorkomen en verminderen door aanpassingen in huisvesting en management (Ba 1.7, 1.10).
- 6 Inzicht in de wetenschappelijke benadering van dierenwelzijn hebben (Ba 1.1).
- 7 De basisprincipes beheersen van het welzijn en de huisvesting van de besproken diersoorten, inclusief de regulerende autoriteiten (Ba 1.7, 1.10).
- 8 Zich bewust zijn van de ethische en maatschappelijke implicaties van het houden van, gebruiken en omgaan met dieren, zowel in nationale als internationale context (Ba 5.3).
- 9 Bewust zijn van de belangrijke normatieve rol van de dierenarts in het maatschappelijk debat over dierenwelzijn (Ba 5.4).
- 10 Zelfstandig wetenschappelijke informatie opzoeken, kritisch synthetiseren en analyseren (Ba 2.1).
- 11 Zelfstandig een eenvoudig probleem kritisch analyseren, beoordelen en oplossen (Ba 3.1, 3.2).
- 12 Vlot mondeling communiceren over zelf verworven gegevens en over informatie afkomstig van derden (Ba 4.2).
- 13 Een redenering wetenschappelijk toelichten of verdedigen (Ba 4.3).
- 14 In teamverband functioneren gedurende groepswork en eenvoudige coördinatietaken verrichten (Ba 4.4).

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Practicum, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoofdzakelijk hoorcolleges, aangevuld met plenaire oefeningen, groepswork, PGO-tutorial en microteaching tijdens de practica.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Equine behavior. Guide for veterinarians and Equine Scientists. second edition (2012). Saunders

Richtprijs: € 90

Optioneel: ja

Taal : Engels

Auteur : McGreevy P

ISBN : 978-0-70204-337-6

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Bijkomende info: Alleen voor achtergrond en naslagwerk - Als e-book beschikbaar in de online UG bibliotheek

Type: Syllabus

Naam: Conflictgedrag en abnormaal gedrag

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Aantal pagina's : 10

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Type: Handouts

Naam: Dierenwelzijn en welzijn assessments

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : intensief

Gebruik en levensduur na de opleiding : intensief

Type: Handouts

Naam: Gedrag hond; gedrag kat; gedrag paard; gedrag rund; gedrag varken; gedrag pluimvee; behaviour of small prey animals

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Type: Handouts

Naam: conflict gedrag en abnormaal gedrag

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Voor dit opleidingsonderdeel is geen formele studentenbegeleiding voorzien.

Eventuele problemen worden rechtstreeks met de lesgever besproken.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- **Periodegebonden evaluatie:** Schriftelijk examen met 60 meerkeuzevragen. Er wordt een hogere cesuur gehanteerd. De exameninhoud bestaat uit de syllabus/slides, de leerstof die besproken werd tijdens de hoorcolleges en de uitleg gegeven tijdens de oefeningen.
- **Niet-periodegebonden evaluatie:** Microteachingpresentatie waarbij studenten zich als groep inschrijven voor een probleemstelling over diergedrag, dierenwelzijn, en/of diergeneeskundige ethiek, opgegeven door de lesgevers. Voor het beantwoorden van de probleemstelling wordt literatuur opgezocht en een PowerPoint presentatie van 10 minuten voorbereid en mondeling gebracht. Na de presentatie is een korte vragenronde voorzien. De deadline voor het inschrijven voor een probleemstelling (en een groep) is de vrijdag van de tweede lesweek om 23u59. Deze deadline dient strikt te worden gerespecteerd aangezien het uitvoeren van de opdracht meteen daarna start en op een later moment aansluiten een goede groepswerking onmogelijk maakt.

Eindscoreberekening

- **Periodegebonden evaluatie (multiple choice examen):** Deze telt voor 14 van de 20 punten mee (70%). Niet-deelname of ongewettigde afwezigheid bij de periodegebonden evaluatie, resulteert in 0 punten voor dit onderdeel (of een score "afwezig" indien ook niet deelgenomen aan de niet-periodegebonden evaluatie).
- **Niet-periodegebonden evaluatie (microteachingopdracht):** Deze telt voor 6 van de 20 punten mee (30%). Niet-deelname of ongewettigde afwezigheid op het moment van de presentatie, resulteert in 0 punten voor dit onderdeel (of een score "afwezig" indien ook niet deelgenomen aan de periodegebonden evaluatie).